

č.5/2023
září - říjen

Uhelňáček

Obsah

<i>Úvodní slovo starosty</i>	
<i>Informace z obce</i>	2. – 3.
<i>Kultura v obci</i>	4. – 5.
<i>Mateřská školka</i>	6
<i>Společenská kronika</i>	7.
<i>Volná chvíle</i>	8.

Důležité informace

- 2.12. Rozvěscování vánočního stromčků v 17:00
- Setkání zastupitelů se seniory 8.12. od 16:00
- 21. 12. 20223 do 2. 1. 2024 Obecní úřad uzavřen
- Platby za vodné od 15. Letána 2024
- Punč se starostou předběžně 29.12.
- Obecní ples 27.1.2024

Úvodní slovo starosty

Vážení spoluobčané,

podzim již hraje všemi barvami, dny se zkracují stále rychlejším tempem, a i přesto nám letošní podzim nadělil spoustu krásných teplých dní. Tyto teplé dny jsme využili také v naší obci. Především jsme pokračovali v natírání zábradlí a obecních mostů. Na mosty krajské jsme barvy dostali, a tak jsme je mohli také natřít, aby měly stejný nátěr. V říjnu se nám podařilo dotáhnout do konce ještě jednu dotaci ze SFŽP, a to na výsadbu ovocné aleje v zimě 2022. Tato ovocná alej měla vzniknout podél cesty obcí směrem dolů, která se napojuje na cestu z Javorníku do Bernartic. Avšak vše jsme si nechali zaměřit a zjistili jsme, že hranice pozemku cesty je mnohdy kus ve vozovce. Na základě tohoto zjištění jsme ovocné stromy rozdělili do dvou sadů. Jeden byl vysazen v parku v Horním Fořtě a druhý u obecního úřadu. V říjnu také započaly práce na odbahňování Lánského potoka. Odbahňování se provádí od vrchního konce od p. Juřika až po most u Grajů v Dolním Fořtě. Na konci léta bylo také instalováno solární světlo na kraj chatové osady v areálu Pelnář. Na základě mého podnětu se podařilo, že Správa silnic Olomouckého kraje instalovala zrcadlo na křižovatku. Dále jsme získali stavební povolení na novou komunikaci pod střelnicí. Oba dva podzimní měsíce se nesly v duchu hned několika kulturních akcí. Za zmínku stojí pravidelný pietní akt k připomínce tragického úmrtí příslušníka FS Stanislava Majzlíka, Drakiáda, obecní zájezd na muzikál Johanka z Arku nebo přednáška na téma „Obrana hranic na Jesenicku během

1. republiky“.

Milí spoluobčané, pomalu končí další rok a nastává čas vánoční. Čas, kdy bychom se měli všichni aspoň na chvíli zastavit a vydechnout si, vymanit se z toho zběsilého tempa, jakým se žene dnešní doba stále kupředu. Čas, kdy bychom měli zapomenout na různé neshody a sváry. Zapomenout na zlá slova mnohdy vyřčená ve zlosti a později možná stokrát litovaná. Přeji vám všem, abyste si našli čas na chvíli se zastavit nejen o Vánocích, ale i během roku, abyste co nejvíce času mohli trávit po boku svých nejbližších a abyste v dnešní uspěchané době vždy nacházeli cíl a smysl vašeho života. Přeji vám krásný, klidný, hvězdami a třpytivým sněhem protkaný adventní čas a Vánoce plné splněných snů a pohody.

Starosta obce, Zdeněk Hořava

Obecní úřad informuje

Provoz obecního úřadu a Obce Uhelná na konci roku:

Pokladna Obce Uhelná bude otevřena do středy 20. prosince 2023 včetně ve stanovených úředních hodinách. Pro opožděné platby můžete použít složenku.

V období od 21. 12. 2023 do 2. 1. 2024 bude Obec Uhelná a obecní úřad Uhelná pro veřejnost uzavřen.

Platby za vodné:

Platby za vodné IV. Q. 2023, odpady za rok 2023, služby hřbitov 2024, pronájem pozemků 2024, poplatek ze psů 2024 se budou vybírat od **pondělí 15. ledna 2024.**

I nadále žádáme občany, aby využívali bezhotovostní platební styk.

Č. ú. 3077054/0300 nebo 1905681319/0800, VS č.p., do zprávy pro příjemce uveďte předmět platby, např. voda nebo odpady nebo popl. za psy apod.

Informace o výši platby budou k dispozici také od 15. ledna 2024 na tel. č. 584 433 022- podatelna nebo 737 241 048- p. Grajová.

Děkujeme za pochopení a spolupráci.

Grajová Jana

Voda

V období od 18. 12. do 30. 12. 2023 (mimo vánoční svátky) se budou provádět odpočty vody za IV. Q 2023. Kdo víte, že v uvedeném termínu nebudete k zastížení, umístěte lístek se stavem vodoměru viditelně u vchodu do domu, pošlete sms, nebo mi zavolejte. Děkuji.

Grajová Jana

Výzva k úhradě

Výzva poplatníkům k úhradě místního poplatku z pobytu dle OZV č. 1/2021

Vyzývám tímto poplatníky, kteří poskytují ubytovací služby, aby uhradili poplatek z pobytu do 30.11.2023. K tomu je nutné předložit evidenční knihu ubytování. Pokud nebude poplatek uhrazen v termínu, bude vyměřen platebním výměrem.

Modrotisk v Uhelné

O víkendu 9. a 10. září proběhly v Obecním klubu Uhelná první dílny tvorby modrotisku. Nestihli jste přijít? Nevadí. Dílny budou probíhat celoročně a jejich náplní je seznámit se s technikou modrotisku a následně si vytvořit společně kroj, nebo část oděvu, která bude společná pro obyvatele Rychlebských hor. Na materiál přispívá Nadace Via a pokud byste se rádi někdy zúčastnili dílniček, které jsou vhodné pro každého bez ohledu na věk a předchozí zkušenosti, tak doporučujeme sledovat FB Kroje z Rychlebských hor. Další dílna proběhne 28. října od 9:00 do 12:00 a vede ji Marie Krajplová z Uhelné, která skupinu Kroje z Rychlebských hor založila. Skupina již byla na exkurzi v modrotiskové rodinné dílně Danzinger v Olešnici a plánuje řadu zajímavých koncertů, přednášek a kurzů, které probíhají pod Obcí Uhelná. Díky rodině Danzinger je modrotisková technologie zapsaná na seznam UNESCO, NOSITEL TRADICE, MISTR TRADIČNÍ RUKODĚLNÉ VÝROBY JMK a zásluhou nás a našich spoluobčanů se modrotiskové dědictví rozšiřuje k nám na sever.

Zájezd MO STP 2023

Marie Krajplová

Svaz tělesně postižených z Javorníku navštívil Litomyšl a Letohrad

Počasí přálo a společný zájezd byl plný dobrodružství a turistických zajímavostí. Výbor Místní organizace Svazu tělesně postižených v ČR v Javorníku pořádal zájezd pro své členy,

zbylá místa doplnil seniory z Javorníku. Letos se jelo 8. září 2023 v 7:00 hodin od kostela z Javorníku. Společně jsme se podívali do zámku v Litomyšli, následovala návštěva muzea Josefa Váchala – Portmoneum a prohlédli jsme si také náměstí s přílehlými památkami. Oběd jsme měli v restauraci Habřinka v Českých Libchavech. Poté jsme přešli do Letohradu, kde jsme navštívili Muzeum řemesel a prošli se historickým náměstím. Cestou jsme členy zájezdu upozorňovali na různé turistické zajímavosti, které jsme míjeli, a to zejména na polském území. „Poděkování patří Městu Javorník za finanční podporu a výboru Místní organizace STP za přípravu a uspořádání tohoto zájezdu. Děkuji všem, kteří se zájezdu zúčastnili. Nesmím zapomenout poděkovat paní Libuši Verešové a Edovi Kabilovi za pomoc při organizaci tohoto zájezdu. Zvláštní poděkování si od účastníků zájezdu vysloužil řidič autobusu z firmy ARRIVA autobusy a.s., pan Dušan Bednář za bezpečnou jízdu a velmi dobrou spolupráci s organizátory,“ ukončil přes mikrofon na rozloučenou Michal Zajonc, vedoucí zájezdu MO STP Javorník. Na úplný závěr předseda Eduard Kabil poděkoval všem účastníkům za dodržování harmonogramu a Michalu Zajoncovi za vedení zájezdu. S účastníky se rozloučil obvyklým způsobem: „Co se vám líbilo řekněte dál, a co se nelíbilo řekněte nám.“

Michal Zajonc

Uctění památky

Již dvanáctým rokem pořádá Celní úřad Olomouckého kraje tzv. pomníky. Jde o pietní akt k uctění památky padlých příslušníků finanční stráže, kteří tragicky zemřeli v zářijových dnech roku 1938. Kromě resp. finan. stráže Stanislava Majzlíka, který zahynul při střetu s příslušníky freikorps v Nových Vilémovicích, zástupci Celního úřadu jezdí i do Vidnavy, kde si připomínají úmrtí Františka Pospíšila, který byl zastřelen na dvoře poštovní budovy a Josefa Nováka ve vchodu do budovy. Při tehdejší střetu 22.9.1938 byli zraněni i dva vidnavští Němci,

přičemž jeden z nich na následky zranění zemřel. Téhož dne také zahynul rolník Viktor Dadák ve Velké Kraši - otec vedoucího celnice ve Vidnavě. Také on byl účastníkem ozbrojeného střetu mezi příslušníky FS, kteří ustupovali z Vidnavy vlakem a 6.čtou kompanie Reinold SdFK, kteří na vlak zaútočili. K dalšímu smrtelnému zranění došlo nešťastnou náhodou dne 25.9.1938 ve Vápenné. Zde byl zraněn dávkou z kulometu obsluhovaného vojáky ČSA člen FS, dozorce Jaroslav Karban. Letošní pietní akt v Nových Vilémovicích byl trochu jiný. Jiný tím, že se ho zúčastnil Hynek Baran. Je to syn Emila Barana, který jako příslušník FS strávil na hlídce poslední chvíle se Stanislavem Majzlíkem.

Rád bych vám příběh dle slov p. Barana trochu přiblížil. Většina popisů o průběhu události uvádějí příchod dvoučlenné hlídky - dozorce FS Stanislava Majzlíka a dozorce Miroslava Gebauera z oddělení FS Švarcberg (Černý kout) 22. září 1938 na pomoc svým kolegům v Nových Vilémovicích. Avšak uváděné jméno Miroslava Gebauera je zcela mylné. Skutečnou osobou, která doprovázela Stanislava Majzlíka na jeho hlídce, byl Emil Baran. Otec synovi Hynkovi vyprávěl, že šel dle předpisu 200 m za prvním členem hlídky (Stanislavem Majzlíkem). Oba měli hlídku po hranici a když šli na Švarcenberg (pravděpodobně z Travné), tak uslyšeli střelbu. Majzlík navrhl, že když má psa, tak poběží první. Pes dokáže poznat nebezpečí, takže ho ochrání, kdyby nějaké hrozilo. Emil Baran s tím souhlasil. Pan Baran dále vzpomínal, že otec mu vyprávěl o tom, že když vyšli z lesa, tak střelba připravených střelců byla cílená, byla prudká a z různých směrů najednou. Emil Baran padl k zemi a hned se odválel k potoku. Díky znalosti terénu se mu podařilo zachránit a nakonec v noci uniknout do Vápenné, kde byly rozmístěny jednotky SOS. Dle vzpomínek Hynka Barana jeho otec viděl Stanislava Majzlíka ležet na zemi a údajně si myslel, že se kryje palbě. Takhle vzpomínal na událost Hynek Baran, kterou mu popisoval otec Emil Baran.

Jsem velmi rád, že si tyto smutné události připomínáme a máme tak neustále na paměti to, co se stane, když se k moci dostane zlo. Chtěl bych zde poděkovat Miroslavu Trávníčkovi za to, že kontaktoval Hynka Barana. Díky tomu se podařilo vnést zase trochu více světla do tragické události v Nových Vilémovicích.

Zdeněk Hořava

Drakiáda

Po čtyřech letech jsme obnovili tradiční říjnové pouštění draků. V minulosti se několikrát stalo, že vítr nebyl příznivý. Výjimkou byl rok 2018. Zjistil jsem to podle článku Pavlínny Galové v Uhelňáčku č.5/2018. Bohužel letos se rok 2018 neopakoval a opět jsme se vrátili do starých kolejí. Téměř nefoukalo, i když podzimní silné větry k našemu kraji patří. Některým se sice podařilo dostat draka na nějakou dobu do vzduchu, ale dlouho tam nevydrželi. Po zkušenosti z minulých let jsme však pro tento případ byli připraveni. Měli jsme přichystané pro děti helium a balónky. I když ze začátku balónky děti nechtěly pustit z ruky, nakonec si psaly přáníčka a vzkazy, které následně přivázaly na konec šňůrky a balónek pustily. Rodiče

dětem upekli špekáčky, pro všechny byl přichystaný čaj od paní Jany Grajové, za což jí moc děkuji. Také bych chtěl poděkovat Pavlíně Galové a Marcelle Hořavové za organizaci této akce. A jak napsala p. Galová: „Závěrem tedy malé zamyšlení. Je jedno, jestli fouká nebo ne, nám stačí, když se sejdeme a strávíme odpoledne spolu s příjemnými lidmi.“ Do dalších let všem nám přeji, abychom se sešli, i když nefouká...

Zdeněk Hořava

Přednáška o obraně hranic

Tradiční přednáška, která se konala v čase před státním svátkem 28.října, kdy slavíme Den vzniku samostatného československého státu, proběhla i letos. Tentokrát mé pozvání přijal Miroslav Trávníček, který si přichystal přednášku s názvem „Září 1938 - čas jeřabin *krvavých*“ v západním výběžku Slezska“.

Ve své přednášce se věnoval tématu obrany hranic na Jesenicku během 1.republiky.

Přednášky se zúčastnil již zmíněný Hynek Baran, příslušníci Javornické dělostřelecké gardy v dobových uniformách a dcera vrchního respicienta FS Jindřicha Jermáře, který sloužil v Horních Heřmanicích. Jsem velmi rád, že zájem o tato témata je stále velký. V minulosti jsme tu měli několikrát Milana Rychlého s historií Javornicka, Roman Janas přednášel o zajateckých táborech, Pavel Macháček o zaniklých osadách, Pavel Novák o historii Zastávky nebo Petr Sikora, který přednášel o leteckých událostech na Jesenicku mezi lety 1916 až 1953. Během svého vyprávění byly promítány fotografie z různých leteckých havárií či leteckých soubojů na Jesenicku. Věřím, že zájem z řad občanů bude i nadále velký.

Zdeněk Hořava

Zájezd na muzikál

I letos jsme pro občany připravili pravidelný zájezd na muzikál do Prahy. Ten se těší vždy velké oblibě a zájmu, a proto je vždy více zájemců než lístků. V minulých letech jsme se vydali na muzikál Ples upírů, Tři mušketýři, Galileo, Krysař a letos jsme se jeli podívat na kultovní muzikál Johanka z Arku, který se hrál v divadle Kalich. V pátek 13.října jsme vyrazili s panem Jirešem ve 13 hodin z návsi. Po cestě jsme nabrali ještě další účastníky zájezdu v Javorníku a vyrazili směr Praha. V autobuse panovala výborná nálada, účastníci zájezdu byli skvělí a počasí nám přálo. Samotné představení začalo v 19:00 hodin, úžasná hudba, kvalitní herecké výkony a zpěv. Příběh Johanky z Arku pojednává o tom, že Johanka vyslyšela proroctví svatých a bojovala za svou vlast proti Angličanům, aby později čelila církevnímu soudu. Pro mnohé dodnes symbolizuje odvahu, víru a odhodlání. Troufnu si říct, že jsme si zájezd všichni užili a budu se na vás těšit opět příští rok, kdy pro vás připravuju zájezd na nově připravovaný muzikál Trója.

Zdeněk Hořava

Září a říjen

V září k nám přijela výtvarnice a lektorka paní Eva Nevrlá s programem Hmyzí kamarádi. Přivezla s sebou překrásné pomůcky – různé broučky a motýly vyrobené z filcu. Děti se poutavým vyprávěním dozvěděly o životě hmyzu a prohlédly si autentické zvětšené exponáty.

Na zahradě mateřské školy jsme připravili odpolední Podzimní slavnost. Aktivita pro děti byly zaměřeny na plody podzimu. Děti jako veverky sbíraly oříšky s překonáním překážkové dráhy, koulely velikou dýni medvědí silou, sklízely jablíčka ze žebříku, v obilí hledaly zasypané předměty, sbíraly brambory do koleček, zdobily mandaly. Zvládly toho hodně a na závěr si vybraly z mnoha dobrot, které donesly maminky. Bylo to moc pěkné odpoledne.

Na začátku října začaly větší děti jezdit do sauny v Javorníku pravidelně každé úterý. Učí se správné dýchání v sauně a relaxovat ve vířivce. Ti nejodvážnější postupně zvládnou i ochlazující bazének.

Děti se také podívaly do místního muzea na obecním úřadě. Prohlédly si fotografie, které ukazovaly, jak vypadala obec v minulosti, a také předměty, které byly ještě pro jejich babičky běžné. Děti se divily, že rádio, žehlička, telefon, šicí stroj či psací pero vypadaly dříve úplně jinak, než jak je znají ony nyní.

Bc. Renata Franková, ředitelk MŠ

ROZLOUČILI JSME SE

NAROZENÍ OBČANÍ

Simon Kubíček

Poděkování

Obec Uhelná spolupracuje s nejrůznějšími fyzickými i právníckými osobami. Někdy, než se dojde k požadovanému výsledku, je cesta dlouhá, náročná a trnitá. Nejinak tomu bylo i v případě příprav odbahnění Lánského potoka.

Proto mi na tomto místě dovoluji poděkovat Miroslavu Macháčkovi, který zastupuje správu toků – oblast povodí Odry. Chtěl bych mu tímto poděkovat za dobrou spolupráci a taky jeho úsilí, které vedlo k tomu, že v současné době se Lánský potok odbahňuje.

Zdeněk Hořava, starosta obce

Poděkování

Na tomto místě bych chtěl také poděkovat za dlouholetou práci pro obec panu Daliboru Němcovi, který na vlastní žádost změnil zaměstnání. Dlouhé roky pracoval především v obecních lesích. V jeho dalším profesním a soukromém životě mu přeji jen to dobré.

Zdeněk Hořava, starosta obce

Jubilanti

Září

Graja Vladimír	65
Řing Josef	71
Juřík Ludvík	76
Kašpárek Rostislav	73
Procházka Jaroslav	81
Lindnerová Marie	78
Procházková Olga	74
Mařková Marie	71
Škoda Antonín	80
Hauke Marie	76
Horňáková Juliána	88
Galová Drahomíra	77

Říjen

Liasosová Glíkérie	68
Janišová Stanislava	77
Luňák Jaroslav	66
Maršálková Veronika	82
Liasos Thomas	77
Bartschová Hedvika	94
Sekelská Jarmila	75
Doupovcová Anna	67
Chalabalová Jana	68
Jati Vladimír	65

Gratulujeme všem jubilantům, kteří v těchto měsících oslaví svá významná výročí. Přejeme hodně zdraví, štěstí a osobní spokojenosti do dalších let.

Mohlo by Vás zajímat

Kulturní akce v okolí

13.11.2023 – 26.1.2024 – výstava Klenoty Rychlebských hor, nový sál MK Rudolfa Zuberu

Sobota 18.11. od 10:00 hod. – Noc divadel. Divadlo Petra Bezruče Jeseník

Neděle 19.11. v 19:00 hod. – Dan Bárta a Illustratosphere, divadlo Petra Bezruče, vstupné 590 – 690,- Kč

Neděle 19.11. od 13:00 hod. – Vánoční trhy a rozsvícení vánočního stromku Javorník

Středa 22.11 v 19:00 – představení Fachman, divadlo Petra Bezruče, vstup 380 – 410,- Kč

Čtvrtek 23.11. v 19:00 hod. – Petr Špaček a Band, sál PLL, Jeseník

Neděle 26.11. v 16:00 – Janočkovo kvarteto, kaple, vstupné 250 – 350, - Kč, Jeseník

Úterý 28.11. v 18:00 – Vánoční koncert Javornického pěveckého sboru, zrcadlový sál KD Javorník

Středa 29.11. v 19:00 – Zdeněk Izer, divadlo Petra Bezruče, vstupné 300 – 350,- Kč

Čtvrtek 30.11. v 17:00 – Indie, přednáška, knihovna Vincence Priessnitze, vstup 80,- Kč,

Čtvrtek 30.11. v 18:00 – přednáška Dobrodosli u Grefenbergu, vodní tvz Jeseník

Pátek 1.12. od 16:00 – Vánoční jarmark, ZŠ Javorník

Sobota 2.12. v 16:00 – Mikulášská nadílka, Nám. Svobody Javorník

Sobota 2.12. od 10:00 – Vánoční Jarmark, Tančírna

Neděle 3.12. od 10:00 – Rozsvícení vánočního stromu 2023

Neděle 3.12. v 19:00 hod. – Vše o mužích, divadlo Petra Bezruče, vstupné 300 – 400,- Kč

Neděle 10.12, v 19:00 hod. – Adventní koncert INFLAGRANTI A JOSEF VOJTEK, cena v předprodeji 500,- Kč a v den konání 600,- Kč

Neděle 10.12. v 15:00 hod. – Přednáška: Rejvízská hornatina pohledem geografa, Tančírna

Středa 13.12. od 18:00 hod. – Česko zpívá koledy, Masarykovo náměstí Jeseník

Čtvrtek 14.12. v 19:00 hod. – Tomáš Kočko a orchestr, divadlo Petra Bezruče

Neděle 17.12. od 10:00 hod. – Stříbrná neděle, Masarykovo náměstí Jeseník

Neděle 17.12. v 16:00 hod. – koncert Václav Havelka a Irena a Vojtěch Havlovi, Tančírna

Neděle 17.12. v 15:00 hod. – Kouzelná školka, divadlo Petra Bezruče Jeseník

Úterý 19.12. v 19:00 hod. – Václav Neckář a Bacily, IPOS, Jeseník, vstupné 590- 690,- Kč

Pátek 22.12. v 17:00 hod. – Pavel Šporcl, Kostel Nanebevzetí P. Marie, Jeseník, vstup 390 – 600,- Kč

		1		7	4	9		
		7		8				
8	9				6			3
	8	2						9
1								5
5						2	4	
2			4				3	7
				1		5		
		6	8	3		4		

Důležité kontakty

starosta obce	
Bc. Zdeněk Hořava	mobil: +420 737 241 045
e-mail: starosta@uhelna.cz	
Obecní úřad	tel.: +420 584 433 022
e-mail: uhelna@uhelna.cz	
Česká pošta Javorník:	954 279 070
Nemocnice Jeseník	584 458 411
Plavecký bazén Javorník	584 440 622
Úřad práce detaš. prac. Javorník	950 121 590
Úřad práce, odbor státní soc. podpory	584 440 307
Zámek Jánský Vrch	584 440 286
Knihovna Rudolfa Zuberu	584 440 168
Kulturní středisko Javorník	584 440 276
Praktický lékař MUDr. Jiří Albrecht	773 037 949
Praktický lékař MUDr. Lea Blahníková	584 452 216
Dětská ambulance MUDr. Joanidis Panajotis	732 323 24